

Religie i systemy światopoglądowe na obszarze postradzieckim Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Wschodoznawstwo	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -	Kod zajęć 18WZNS.11K.03019.23
Jednostka organizacyjna Wydział Historii	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordinator zajęć	Tomasz Nakoneczny
Prowadzący zajęcia	Tomasz Nakoneczny
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie wiedzy i umiejętności na temat głównych obszarów światopoglądowych na obszarze byłego ZSRR, czyli wybranych religii oraz form praktyk religijnych (prawosławie, islam, judaizm, buddyzm, szamanizm) oraz ideologii, takich jak komunizm i nacjonalizm, które wpłynęły znacząco na ukształtowanie się dominujących orientacji światopoglądowych na Wschodzie w XX i XXI w.

Wymagania wstępne

Ogólne kompetencje humanistyczne.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawowe zjawiska światopoglądowe określające specyfikę obszaru poradzieckiego	WZN_K1_W01	Wypowiedź ustna
W2	posiada wiedzę w zakresie węzłowych dylematów tożsamościowych i aksjologicznych, z jakimi mamy do czynienia na obszarze poradzieckim w kontekście szeroko pojętej globalizacji (modernizacja, westernizacja, antytradycjonalizm, mobilność społeczna, relatywizacja tradycyjnych kryteriów identyfikacji społecznej i kulturowej)	WZN_K1_W06	Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi określać i kompetentnie wykorzystywać najważniejsze źródła wiedzy dotyczące aktualnych społecznych i politycznych zjawisk zachodzących na obszarze poradzieckim	WZN_K1_U01	Wypowiedź ustna
U2	wykorzystuje aparaturę pojęciowo-dyskursywną dotyczącą religii i ideologii np. w dyskusjach problemowych	WZN_K1_U02	Wypowiedź ustna
U3	potrafi organizować pracę własną i kolektywu w zakresie gromadzenia i przetwarzania treści potrzebnych do opisywania wybranych zagadnień związanych z życiem religijnym i społeczno-politycznym	WZN_K1_U08	Wypowiedź ustna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	uczestniczy w dyskusjach na tematy światopoglądowe	WZN_K1_K01	Wypowiedź ustna
K2	rozumie znaczenie wiedzy wschodoznawczej z zakresu religii i systemów światopoglądowych w kontaktach z przedstawicielami narodów byłego ZSRR	WZN_K1_K06	Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Komunizm jako ideologia i jako zjawisko społeczno-polityczne w Europie Wschodniej i Azji. Marksizm, leninizm, trockizm, stalinizm, maoizm. Nurty reformistyczne. Postkomunizm.	W1, U2, K1	Wykład
2.	Kolonialne i postkolonialne praktyki społeczne, polityczne i kulturowe w Europie Wschodniej i Azji Centralnej w perspektywie studiów postkolonialnych.	W1, W2, U2, K1, K2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Konflikt cywilizacji czy triumf wolności? Europa Wschodnia i Azja Centralna wobec zjawisk westernizacji, modernizacji i globalizacji.	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Wykład
4.	Pojęcie narodu, jego historyczna ewolucja i główne ujęcia teoretyczne we współczesnej nauce. The process of national and religious revival at the beginning of the 20th century.	W2, U1, K1	Wykład
5.	Nacjonalizm rosyjski od XIX do XXI w. Studium przypadku.	W2, U2, K1, K2	Wykład
6.	Wybrane zagadnienia związane z kształtowaniem się świadomości narodowych na obszarze poradzieckim. Perspektywa współczesna. Religious life of independent Ukraine.	W1, W2, U1, U3, K1, K2	Wykład
7.	Inteligencja wschodnioeuropejska, jej rola społeczna i unikatowy habitus.	W2, U1	Wykład
8.	Prawosławie. Penetration of Christianity on Russian lands. Orthodox Church of Russia.	W1, W2, U2, K1, K2	Wykład
9.	Islam.	W1, W2, U2, K1, K2	Wykład
10.	Judaizm, katolicyzm, buddyzm, szamanizm. Catholicism in Ukrainian lands. Religious beliefs of ethnic minorities in Ukraine.	U2, K1, K2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	<ul style="list-style-type: none"> obecność na zajęciach (dopuszczalne dwie nieobecności bez usprawiedliwienia) wypowiedź ustna na ocenę Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

1. Danecki J., Podstawowe wiadomości o islamie, t. 1-2, Warszawa 2002 (albo wydanie z 2011 roku).
2. Evdokimov P., Prawosławie, tłum. J. Klinger, Warszawa 2003.
3. Gellner E., Narody i nacjonalizm, tłum. T. Hołówka, Warszawa 2009.
4. Kołakowski L., Główne nurty marksizmu, t. 1-3, Warszawa 2009.
5. Wierzbicki A., „Rosja dla Rosjan”. Nacjonalizm rosyjski a etnopolityka, Warszawa 2018.
6. Власовський І. Нарис історії української православної церкви: В 4-х т. Нью-Йорк: С. Бавид-Брук; К., 1990.
7. Грушевський М. С. З історії релігійної думки на Україні. К., 1992.
8. Ісиченко І. Історія Христової Церкви в Україні. Акта, 2013.

Dodatkowa

1. Fukuyama F., Koniec historii. Ostatni człowiek, tłum. T. Bieroń, M. Wichrowski, Kraków 2010.
2. Huntington S.P., Zderzenie cywilizacji i nowy kształt ładu światowego, tłum. H. Jankowska, Poznań 2018.
3. Pipes R., Rosja carów, tłum. W. Jeżewski, Warszawa 2012.
4. Przybył E., Prawosławie, Kraków 2006.
5. Mello A., Judaizm, tłum. K. Stopa, Kraków 2003.
6. Thompson E., Trubadurzy imperium. Literatura rosyjska i kolonializm, tłum. A. Sierszulka, Kraków 2001.
7. Історія релігії в Україні: Навчальний посібник / За ред. А.М. Колодного, П.Л. Яроцького. К.: Т-во «Знання», КОО, 1999.
8. Колодний А.М. Релігійне життя України в особах його діячів і дослідників. К.: Інтерсервіс, 2017.
9. Крижанівський О., Плохій С. Історія церкви та релігійної думки в Україні: у 3 кн. Київ: Либідь, 1994.
10. Пашченко В. О. Православ'я в новітній історії України: Монографія. Полтава, 1997.
11. Бондарчук П. М. Релігійні течії в радянській Україні (середина 1940-х –середина 1980-х років) Історико-релігієзнавче дослідження. К.: Інститут історії України НАН України, 2019.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
WZN_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz do samodzielnego planowania i realizowania własnego uczenia się przez całe życie
WZN_K1_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym: rozwijania dorobku zawodu, podtrzymywania etosu zawodu, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad
WZN_K1_U01	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać złożone problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych, w tym dokonywać właściwego doboru źródeł i informacji z nich pochodzących, oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji przy zastosowaniu odpowiednich zaawansowanych metod, narzędzi i technik informacyjno-komunikacyjnych
WZN_K1_U02	Absolwent/ka potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii
WZN_K1_U08	Absolwent/ka potrafi samodzielnie planować i realizować pracę własną i innych oraz stosować dorobek pisarski w praktyce z zachowaniem rygorów myślenia krytycznego i etyki badawczej i zawodowej, a także stosować wiedzę i umiejętności tworzenia wybranych form wypowiedzi akademickiej
WZN_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu - wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną w zakresie wschodoznawstwa w ramach dyscypliny historia, oraz wybrane zagadnienia z zakresu historii Europy Wschodniej i Azji
WZN_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe historyczne, społeczne, kulturowe i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej ze wschodoznawstwem, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego